MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM
KÖZÉPSZINTŰ SZÓBELI ÉRETTSÉGI TÉTELEK
2024/2025
12.A

(A tételekhez kapcsolódó feladatok nem nyilvánosak.)

I. TÉMAKÖR: KOMMUNIKÁCIÓ

1. A kommunikációs folyamat tényezőinek, céljának, funkcióinak, valamint ezek összefüggésének megértése, bizonyítása beszédhelyzetek elemzésével, szövegértelmezéssel, szövegalkotással
2. Az emberi kommunikáció nem nyelvi jelei és kifejezőeszközei (pl. gesztusok, mimika, térközszabályozás, tekintet, külső megjelenés, testtartás, fejtartás, csend)
3. A kommunikáció formája: szóbeliség és az írásbeliség
4. A reklámok funkciója, működése, hatása

II. TÉMAKÖR: A MAGYAR NYELV TÖRTÉNETE

5. A magyar nyelv történetének fő korszakai
6. A nyelvtörténet forrásai: kézírásos és nyomtatott nyelvemlékek
7. A nyelvújítás lényege és jelentősége példák alapján

III. TÉMAKÖR: EMBER ÉS NYELVHASZNÁLAT

8. A jel, jelek, jelrendszerek a nyelvi és nem nyelvi közlésben
9. Anyanyelvünk rétegződése I. A köznyelvi változatok, csoportnyelvek, rétegnyelvek
10. A mai magyar nyelvművelés

IV. TÉMAKÖR: A NYELVI RENDSZER

11. Magánhangzók és mássalhangzók rendszere
12. A morfémák, szóelemek szerepe és helyes használata a szóalak felépítésében, a szószerkezetek alkotásában.
13. A mondatrészek fogalma, fajtái, felismerésük mondatban, helyes használatuk a mondatok felépítésében (állítmány, alany, tárgy, határozó, jelző)

V. TÉMAKÖR: A SZÖVEG

14. A továbbtanuláshoz, illetve munka világában szükséges szövegtípusok: különböző típusú önéletrajzok, motivációs levél; különböző témájú hivatalos levelek, rövid, alkalmi beszéd.
15. Nyelvhasználati színterek szerinti szövegtípusok: mindennapi, közéleti és hivatalos, tudományos, publicisztikai, szépirodalmi

VI. TÉMAKÖR: A RETORIKA ALAPJAI

16. A beszéd felépítése, a beszéd megszerkesztettségének menete az anyaggyűjtéstől a megszólalásig
17. A kulturált véleménynyilvánítás és vita szabályai, gyakorlata. A befolyásolás módszerei.

VII. TÉMAKÖR: STÍLUS ÉS JELENTÉS

18. Szóképek: hasonlat, metafora, megszemélyesítés, szinesztézia, metonímia, szinekdoché; összetett szóképek: allegória, szimbólum felismerése, elemzése és értelmezése szépirodalmi és egyéb szövegekben
19. Egyjelentésű, többjelentésű szó, homonima, szinonima, hasonló alakú szópár, ellentétes jelentés

VIII. TÉMAKÖR: DIGITÁLIS KOMMUNIKÁCIÓ

20. Az előadás szemléltetésének módjai (bemutatás, prezentáció)

I.TÉMAKÖR: ÉLETMŰVEK A MAGYAR IRODALOMBÓL

1. Vörösmarty Mihály gondolati lírája
2. Petőfi Sándor szerelmi költészete
3. Arany János balladaköltészete
4. Jókai Mór: Az arany ember
5. Mikszáth Kálmán novellisztikája
6. Herczeg Ferenc: Az élet kapuja
7. Ady endre Új versek c. kötete
8. Babits Mihály: Jónás könyve
9. Kosztolányi Dezső: Édes Anna
10. József Attila kései költészete

II. TÉMAKÖR: SZERZŐK, MŰVEK, KORSZAKOK A RGÉI MAGYAR IRODALOMBÓL A 18. SZÁZAD VÉGÉIG

11. A felvilágosodás három stílusirányzatának megjelenése Csokonai Vitéz Mihály költészetében

III. TÉMAKÖR: PORTRÉK, METSZETEK, LÁTÁSMÓDOK A 19-20. SZÁZAD MAGYAR IRODALMÁBÓL

12. Groteszk látásmód Örkény István művében
13. Karinthy Frigyes költészete

IV. TÉMAKÖR: METSZETEK A 20. SZÁZADI DÉLVIDÉKI, ERDÉLYI, FELVIDÉKI ÉS KÁRPÁTALJAI IRODALOMBÓL

14. Wass Albert: Adjátok vissza a hegyeimet!

V. TÉMAKÖR: MŰVEK A KORTÁRS MAGYAR IRODALOMBÓL

15. Egy kortárs magyar szerző bemutatása egy regénye vagy novellái, illetve versei tükrében

VI. TÉMAKÖR: MŰVEK A VILÁGIRODALOMBÓL

16. Világlátás és a kifejezésmód Franz Kafka, Az átváltozás c. művében
17. Az orosz realizmus: Lev Tolsztoj: Ivan Iljics halála

VII. TÉMAKÖR: SZÍNHÁZ ÉS DRÁMA

18. William Shakespeare: Romeo és Júlia
19. Madách Imre: Az ember tragédiája

VIII. TÉMAKÖR: AZ IRODALOM HATÁRTERÜLETEI VAGY REGIONÁLIS IRODALOM

20. Városunk színháza, a Miskolci Nemzeti Színház